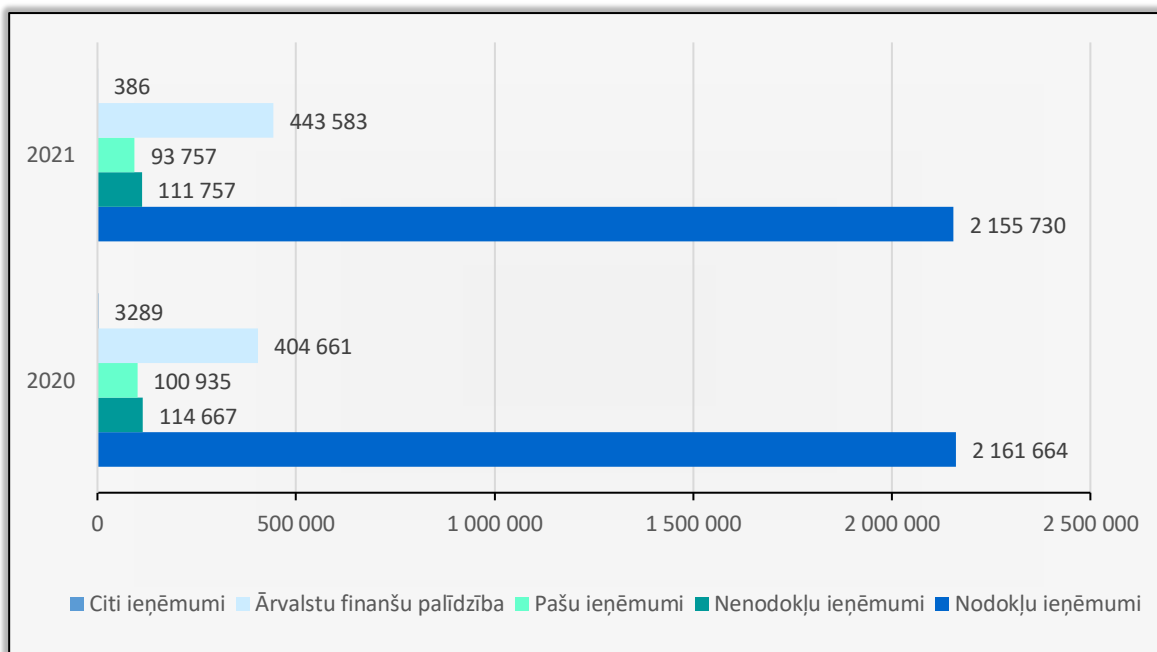

Fiskālās disciplīnas
padome

IEŅĒMUMI

Covid-19 krīze turpinās, un **2021. gada 1. ceturksnī valsts konsolidētā kopbudžeta ienākumi palielinājās par 0,7% salīdzinājumā ar 2020. gada attiecīgo ceturksni, sasniedzot 2,8 miljardus eiro**. Nodokļu ieņēmumi pirmajā ceturksnī samazinājās par 0,3% salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, bet nenodokļu ieņēmumi samazinājās par 2,5%. Savukārt, pašu ieņēmumi samazinājās par 7,1%. Ārvalstu finanšu palīdzība pieauga par 9,6%, salīdzinot ar iepriekšēja gada attiecīgo periodu. Konsolidētā budžeta ieņēmumu struktūrā vislielāko lomu ieņem nodokļu ieņēmumi, kas iekļauj 76,9% no visiem ieņēmumiem. To īpatsvars samazinājās par 0,8% salīdzinājumā pret 2020. gada 1. ceturksni.

1. attēls: Konsolidētā kopbudžeta ieņēmumi 1. ceturksnī (tūkst. eiro). Avots: Valsts Kase

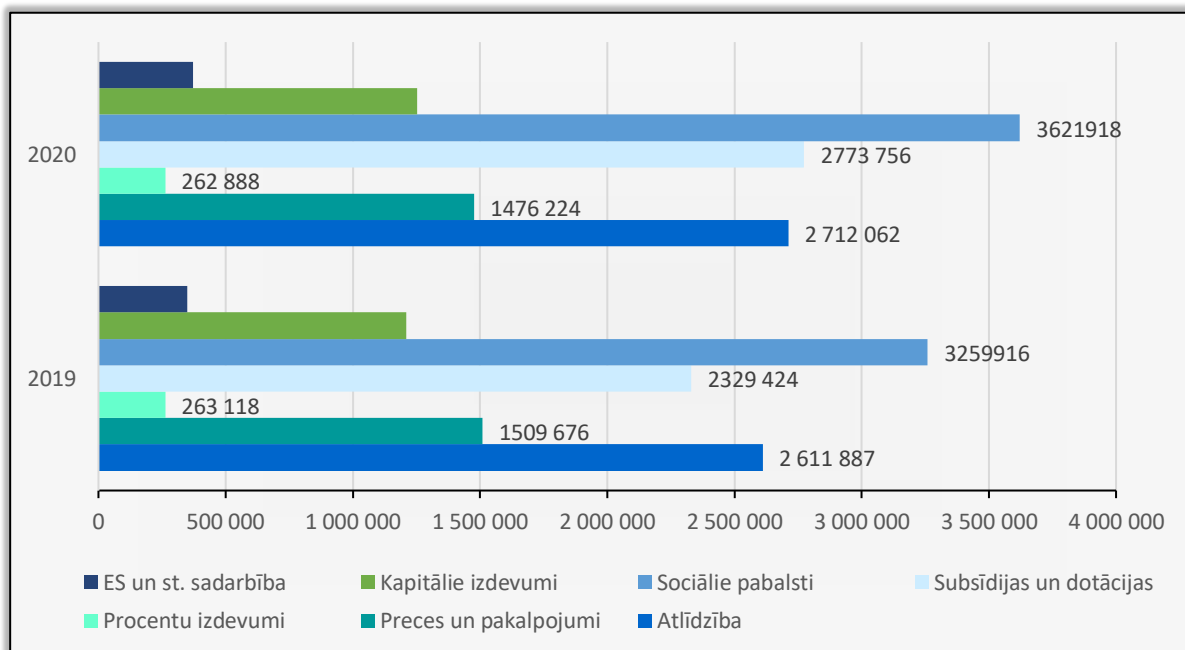
Kopumā absolūtie skaitļi rāda, ka 2021. gada 1. ceturkšņa ieņēmumi nedaudz samazinājās, salīdzinot ar 2020. gadu, iespējams dēļ tā, ka 2. vilņa nodokļu šoks notika tieši februārī-martā. Tomēr, skatoties uz to, ka 2. vilņa šoks ir vienreizējais pasākums un situācijai jāuzlabojas tuvākā laikā, bet 1. ceturkšņa kopējie ieņēmumi palika aptuveni tajā pašā līmenī, salīdzinot pret iepriekšējā gada attiecīgo periodu, rezultāti ir apmierinoši.

Dēļ tā, ka kopš 2021. gada 1. janvāra VID sāka pariešanas procesu uz vienoto kontu sistēmu, nodokļu ieņēmumu dati nav pilnībā sadalīti pa nodokļu grupām, tāpēc nodokļu analīze nav reprezentatīva un FDP to npublicē.

IZDEVUMI

2021. gada pirmajā ceturksnī valsts konsolidētā kopbudžeta izdevumi pieauga par 22,75% salīdzinājumā pret 2020. gada attiecīgo periodu, sasniedzot 3,3 miljardus eiro. Vislielāko pieaugumu procentuālā izteiksmē piedzīvoja sociālie pabalsti, kas pieauga par 60,6%, kā arī subsīdijas un dotācijas pieauga par 12,5%. Izdevumi ES un starptautiskai sadarbībai, kas pieauga par 24,1%. Tomēr šī parādība nav pārsteigums – Covid-19 krīzes laikā valsts sniedza atbalstu vairākām riska grupām, kas tika aizskarti ar krīzi. Subsīdiju, dotāciju un sociālo pabalstu īpatsvars kopumā sasniedz 60% no visiem izdevumiem.

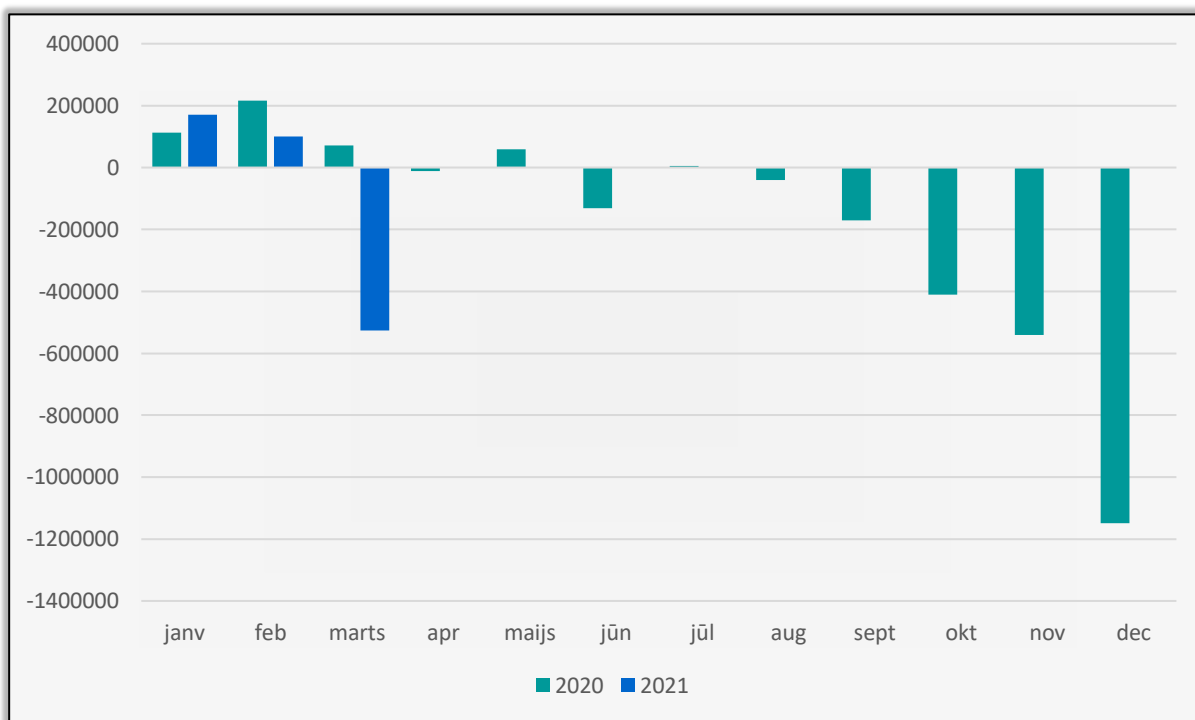
Notika kritums kapitālos izdevumos, kas samazinājās par 12,6%. Skatoties uz to, ka krīzes laikā tradicionāli krīt investīcijas, un 2020. gada beigās-2021. gada sākumā otrais Covid-19 vilnis bija visvairāk jūtams, šī parādība bija sagaidāma. Var novērot samazinājumu izdevumos uz precēm un pakalpojumiem (-5,4%), salīdzinot ar 2020. gada 1. ceturksni. Turklāt, samazinājās arī šī izdevuma veida īpatsvars (-2,8%). Salīdzinot ar 2020. gada attiecīgo periodu, izdevumi atlīdzībai pieauga (6,8%), bet to īpatsvars samazinājās (-1,7%).

2. attēls: Konsolidētā kopbudžeta izdevumi 1. ceturksnī (tūkst. eiro). Avots: Valsts Kase

BILANCES

2021. gada dati par 1. ceturksni rāda, ka budžeta deficīts ir 526 miljoni eiro, kas ir 1,7% no IKP. Salīdzinot to ar 2020. gadu, pēc 1. ceturkšņa bija ievērojams neliels budžeta proficīts 71,4 milj. eiro apmērā jeb 0,3% no IKP. Tāds pieaugums notika valdības atbalstu programmu realizācijas dēļ, kuru rezultātā tika palielināti sociālie atbalsti. Pēc prognozētiem datiem par 2021. gada budžetu, ir paredzēts, ka konsolidētā budžeta deficīts būs ap 2 miljardiem eiro. Pēdējie atbalsta pasākumu dati rāda, ka šobrīd jau ir iepļānots iztērēt 1,8 miljardus eiro 2021. gadā. Šobrīd vēl nav līdz galam skaidrs, kāda būs situācija 2. pusgadā, tāpēc ir iespēja, ka tiks pieņemti vēl jaunie atbalsta pasākumi, un ir risks, ka paredzēts deficīts tiks pārsniegts.

3. attēls: Konsolidētā kopbudžeta bilance (milj. eiro) uzkrātās vērtības mēneša beigās. Avots: Valsts Kase